

Százdanos kisnyugdijas

Boda András

Törékeny embernek tűnik a Balatonmáriafürdőn élő német nyugdíjas férfi, *Vlado Schmidt*, ahogy az egyik helyi kávézó asztala mellett üldögél. Szemüveges, hajlott hátú, alacsony, nyolcvan éves öregúr, akinek legfeljebb ősz bajusza, hosszú haja kelt feltűnést. Az, hogy ő mégsem csak egy átlagos „balatoni kisnyugdijas”, csupán akkor válik világossá, amikor mozgásban lendül harcművészeti edzésein: fiatalokat megszegeyítő sebességgel és erővel, mértani pontossággal suhannak öklei a levegőben, közben pedig mint ha csak táncolna, gyors, ruganyos léptekkel mozdul. Hisszük is meg nem is, amit bemutatóján látunk: az egyik pillanatban még késsel rohan rá egy jó körösű fiatalember, aki a következő másodpercben már a nyolcvan éves harcos ráncos kezének ravasz fogásában vergődik.

– Csak gyakorlás kérdése az egész – mondja szerényen a már több mint egy évtizede Magyarországon élő Vlado Schmidt, ám aligha csak ennyivel magyarázható különleges tudománya, kondíciója, energikussága.

Harcművészkörökben gyakorta „élő legendaként” emlegetik őt. Majd harmincével ekeleti harcmódot mestere, saját küzdőstílus kidolgozója, világszerte elismert, mind a mai napig keresett oktató, aki balatonmáriafürdői otthonából ma is rendszeresen útra kel, hogy meghívásoknak eleget téve átadja tudását a fiatalabb generációnak.

Vlado Schmidt 1929-ben Berlinben született. *Waldemárként* látta meg a napvilágot, de horvát családból származó édesanyja gyakorta becézte Vladónak, s végleg ráragadt ez a név. Néhány év múltán Berlinből Hamburgba költözött családjával, ahol – mint meséli – már nyolcvan évesen hihetetlen, egész életét meghatározó kalandba keveredett: elbújt a város kikötőjében várakozó egyik teherhajó rakterében, majd potyautasként Indiáig jutott. Ennek az útnak köszönhető életre szóló kapcsolatát a küzdősporttal: a matrózok, hogy hasznát vegyék, inasnak osztották be a hajószakács mellé, aki szabadidejében egy borneói harcmódot alapjaira taníttatta. Az indiai kiruccanás után a kis Vladót visszazsuppolták Németországba, de nem

sokáig maradt ott: Zágrába került, ahol horvát tolmácsként dolgozott édesapja. Itt érte aztán a második világháború, ami megtizedelte, szétszilálta családját, őt pedig egészen Marseille-ig sodorta, ahol később kalandvagytól hajtvá jelentkezett az idegenlégióba. Előbb egyszerű légiósként szolgált, majd az itt elsajátított kézitusa-harcmódotok oktatójaként dolgozott közel egy évtizeden át. Harmincéves volt már, mire visszatért Németországba: szakmát tanult, s elektrotechnikusként a Mercedesnél dolgozott – de csak átmenetileg. Időközben megnyitotta ugyanis harcművészeti iskoláját, ami hónapról hónapra ismertebb lett.

A hetvenes években már szövetségi edzőként a küzdősportok oktatásából élt, közben pedig megszállottan gyakorolt, képezte magát, s egyre feljebb lépett a keleti küzdősportok laikusok számára nehezen áttekinthető hierarchiájában. A kevésbé látványosnak, de annál hatékonyabbnak, kiméletlenebbnek mondott ju jitsuban és a szintén Japánból származó – a hétköznapi használati tárgyakat önvédelmi fegyverként alkalmazó – kobudóban egészen a „szakma csúcsára” került. Ju jitsu harcművészként viselheti a Soke – azaz nagymester címet –, kobudóban pedig a stílusalapítóként fordítható, s ritkán odaírt Kaiseo nevet érdemelte ki. Az európai mindennapokhoz igazí-

totta ugyanis a kobudót, kifejlesztett egy önvédelmi harcmódot, aminél egy sétabot, egy esernyő vagy akár egy egyszerű bőrmappa is fegyverként használható. Mindemellett közel harminc harcművészeti stílust sajátított el, és összesen több mint száz dant – vagyis a tudásszintet jelző rangfokozatot – szerzett. Csak jelzésképpen: az is átlagon felüli, ha valaki egy irányzatban tíz danig jut.

Ilyen eredmények birtokában aligha meglepő, hogy Vlado Schmidtet a világ minden tájára hívták, hívják tanítani. Képzett már amerikai tengerészgyalogosokat, Helsinkiben hatszáz rendőrneket tartott továbbképzést, Németországban pedig egy terrorelhárító kommandó tagjait oktatta közelharcra. Magyarországra is eljutott a híre: először a nyolcvanas évek elején érkezett egy meghívásra hazánkba bemutatót tartani. Mint meséli, nyomban megszerette az országot, az embereket, így egyre gyakrabban tért vissza, később pedig tanácsokkal segítette a megalakuló Magyar Ju Jitsu Szövetséget. Mindez szerepet játszott abban, hogy 1998-ban – a tanítványból feleséggé előlépett, hététnapos *Gertie* asszonnyal – Balatonmáriafürdőn telepedett le.

– Beleszerettem a Balatonba. Úgy gondoltam, hogy keresve sem találni jobb helyet a nyugdíjas évekre – mondja Vlado Schmidt, s némiképp szégyenkezve jegyzi

Ha itthon van, és épp nem motorozik, akkor valószínűleg Marcaliban tart edzést a nyolcvan éves mester.

Fotók: Kovács Benke

meg – Sajnos ennyi idő sem volt elég ahhoz, hogy megtanuljak magyarul.

Valami azért csak ragadt rá: a legalapvetőbb szavakat és persze a szakkifejezéseket – azt például, hogy rúgás, ütés, fojtás, csavarás – tökéletesen mondja.

Noha a harcművész már egy évtizede a tóparti településen él, a helybeliek körében csak az utóbbi években vált igazán ismertté. Kezdetben – szokatlan bajusza, haja miatt – külön német nyugdíjasnak tartották, évek múltán aztán „a karatés emberre” lépett elő, ma pedig már egyre többen szólítják tisztelettel „Vlado mesternek”. *Galdec György* polgármester szerint nincs semmi meglepő abban, hogy csak lassan ismerte meg a falu a harcművészt, és érdemeit: „Schmidt úr barátságos, de retentő szerény, visszahúzódo ember. Három-négy éve itt lakott már, mire megtudtam, hogy nem csupán az ez itt letelepedett kisnyugdijasok közül. De ismerek olyan embert, aki csak akkor csodálkozott rá falubelijére, amikor tavaly a sportcsarnokban tartották Schmidt úr nyolcvanadik születésnapját, s a világ minden tájáról százak utaztak ide, hogy felköszöntsék.”

– Önmagában kiemelkedő, hogy nyolcvan évesen edzéseket, bemutatásokat tart, ráadásul nem is akármilyeneket. Fantasztikus, sokoldalú harcművész – mondja a Vlado Schmidtet évtizedek óta ismerő nyolcdanos *Kelemen István*, a Magyar Ju Jitsu Szövetség alapítója, elnöke.

Hasonló elismeréssel beszél a mesterről egyik tanítványa, iskolájának hazai képviselője, a Marcaliban rendőrként dolgozó *Horváth Attila*:

– Fáradszátlanul tanul, végtelen türelemmel tanít, kiapádatatlan energiával dolgozik. Évről évre mondogatja, hogy jövőre visszavonul, de én, ismerem a napirát, tudom, hogy már most is alig akad benne szabad hétvége. Nemrég tért haza Stuttgartból, néhány nap múlva Ausztriában tart bemutatót, aztán Szlovákiába utazik. Ha pedig itthon van, s épp nem motorozik, akkor valószínűleg Marcaliban tart edzést.

Aligha túloz a tanítvány. Amikor azt kérdeztem Vlado Schmidttől, hogy kalandos élete, szomatlan elismerése után van-e még célja, egy másodpercig sem habozik a válaszal:

– Csak egy. Az, hogy gyakorolhassak, taníthassak életem utolsó napján is.

